

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

Rakacszend

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

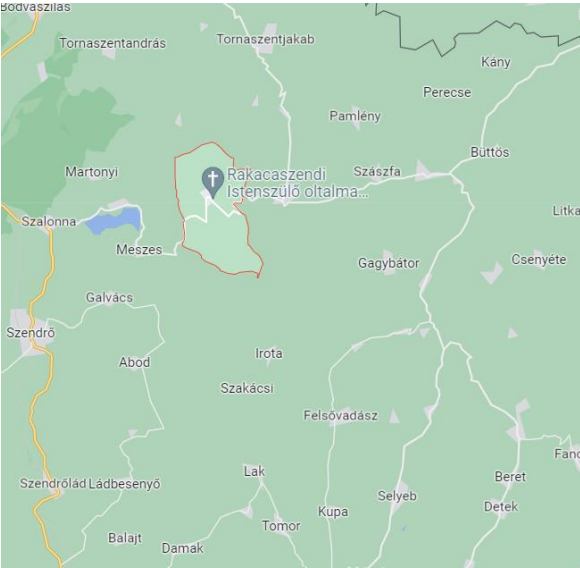

Rakacaszend

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Edelényi járás

Szervezet neve:

Dátum: 2022. Június

	<p>Terület: 15,71 km² Lakónépesség: 261 fő Jogállás: község Járás: Edelényi Megye: Borsod-Abaúj-Zemplén megye</p> <p>Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: <u>IGEN/NEM</u></p> <p>Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: <u>IGEN/NEM</u></p>
<p>Település térképe</p>	<p>Jogosultság adatok</p>
	
<p>Eladósodottság-térkép</p>	<p>Szegregátum-térkép</p>

ADATTÁBLA

	KSH adata	HELYI BECSLÉS
Település neve	Rakacaszend	
Megye	Borsod-Abaúj-Zemplén	
Járás	Edelényi	
Programba vonás köre	4	
Szervezet neve		
Lakosságszám (2022) (70%roma - 30%magyar)	250 fő	
Lakosságszám (2021)	261	
Lakosságszám változása 2021/2012 (%)	76%	
15 év alattiak aránya (2021)	16,5%	
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	49%	
60 éves és idősebbek aránya (2021)	24%	
60 éves és idősebbek létszámának változása 2021/2012 (%)	85%	
Lakásszám (2011)	159	
Üres lakások száma (2011)	35	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	204	
Lakásszám a szegregátumban (2011)	91	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	204	
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	107	
Lakások száma (2019)	159	
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	126	
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	0	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	142	
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	0	
WC nélküli lakások száma (2011)	73	
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	0	
Egy szobára jutó lakó (2021)	0,7	
Egy főre jutó szja alap, Ft (2019)	206879 Ft	
Egy főre jutó szja alap eltérése a hasonló helyzetű települések átlagától,% (2019)	107%	
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	2000000 Ft	
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	5	
Kiinduló kvóta érték kerekítve	2	

1 A település leírása

1.1 A település pozíciója (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

A település fekvése, távolsága a járásközponttól, megyeszékhelytől, nagyobb munkaerőpiaci központtól, illetve közösségi közlekedés helyzete. Növekvő vagy csökkenő lakosság, el- és bevándorlás mértéke, szegregátumban élők/roma lakosság aránya. Helyi és térségi gazdaság munkaerőfelszívó képessége a célcsoport szempontjából. A településen elérhető szolgáltatások. A célcsoportot érintő, lakhatási és foglalkoztatási szempontból releváns önkormányzati fejlesztések felsorolása az elmúlt időszakban.

A település pozíciója

A Szendrői-hegység északi peremvidékén, a Rakaca-patak hajtúkanyarszerű völgyében fölépült borsodi falu. Szalonnától mintegy 15 km-nyire, keletre fekszik, Szendrőtől 18 kilométerre, Miskolctól 56 kilométerre, északra fekszik.

A település lakosainak száma a 2021-es KSH adatok alapján 261 fő. A 2021-es KSH adat 159 háztartást jelez.

Interjú Alpolgármester

250 fő lakik a településen, 70% roma - 30% magyar a lakosok aránya.

Közlekedés

Közlekedés

Rakacaszend – Miskolc vonalon 7 volános járat megy hétköznapokon, ebből 3 járat átszállással.

Rakacaszend – Szendrő vonalon 7 volános járat megy hétköznapokon, ebből 2 járat átszállással.

Rakacaszend – Edelény vonalon szintén 7 volános járat megy hétköznapokon, 2 járat átszállással.

Buszjárat nagyon gyér, kevesen veszik igénybe az alpolgármester szerint is.

Interjú Alpolgármester

Munkalehetőségek

Közfoglalkoztatásban 60 főt foglalkoztat az önkormányzat.

Ennek keretében köztisztasági feladatokat látnak el a dolgozók, illetve állattenyésztéssel foglalkoznak. Tavaly 10 sertést neveltek fel eladásra.

A közfoglalkoztatottak zömmel 8 osztállyal rendelkeznek, kevés embernek van magasabb iskolai végzettsége.

Van egy vállalkozó, aki az itteni lakosokat viszi építőiparba dolgozni segédmunkásként, Miskolc és Budapest irányába, ahol munkája van.

Szendrőbe az AluszeFém Kft.-be is eljárnak dolgozni.

Védőnő interjú

Van, aki eljár a miskolci Bosch-ba dolgozni.

Elérhető szolgáltatások

Interjú alpolgármester

-óvoda 1 csoporttal működik helyben

-általános iskola alsó tagozata működik helyben, melyet a Görög Katolikus Egyház tart fenn. Felső tagozat Krasznokvajdán, valamint Rakacán, de van olyan, aki Edelénybe viszi a gyermekeket.

-bolt van helyben

-védőnő Rakacán, de ide is kijár

-házi orvos szintén Rakacán

-családsegítő 1 héten 1x

-mobilposta

-Gyógyszertár Krasznokvajdán

-Falugondnoki szolgálat rendelkezésre áll helyben (gyerekeket iskolába, valamint a betegeket szakrendelésre viszi)

-művelődési ház van

Önkormányzati fejlesztések (Interjú alpolgármester)

-útfelújítás

-Hivatal épületének tetőcseréje

-kommunális eszközbeszerzés: traktor

-falugondnoki busz

Tervek között szerepel még további utak felújítása, a beadott pályázat egyelőre még tartaléklistán.

A fejezet fő következtetései

Következtetések a település...

...térségi pozíciója tekintetében:

- rossz pozíció: nincsenek helyben munkahelyek és nincsen helyben elegendő szolgáltatás, és a térségi munkaerőpiac és szolgáltatások nehezen érhetőek el, a közlekedési viszonyok kedvezőtlenek, az útviszonyok rosszak, és a közösségi közlekedés nem megfelelő

...vegyes társadalmi szerkezetének fenntarthatósága tekintetében:

- gettósodó település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya nő a településen belül, a nem roma háztartások nagy arányban elköltöznek a településről. A település lakossága jellemzően stagnál vagy nő

1.2 A település szerkezetének leírása (fél oldal)

A fejezet tartalma

A település központja és a szegregátumok állapota, a szilárd útburkolattal való ellátottság, közműinfrastruktúra rendelkezésre állása, a helyi adottságok alapján hol, melyik településrészen vannak a legkritikusabb (külön: árvizes részek) és a fejleszthető részek. Szegregátumok száma és elhelyezkedése. Van-e a településen elég lakható ingatlan, van-e elég felújítható ingatlan a településen, hogyan alakultak a lakóingatlan adás-vételek az elmúlt években.

Közmű és út

Lakásszám (2011) 159 db

Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019) 126

Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)142

Közcsatorna és gáz nincs a településen.

Interjú alpolgármester

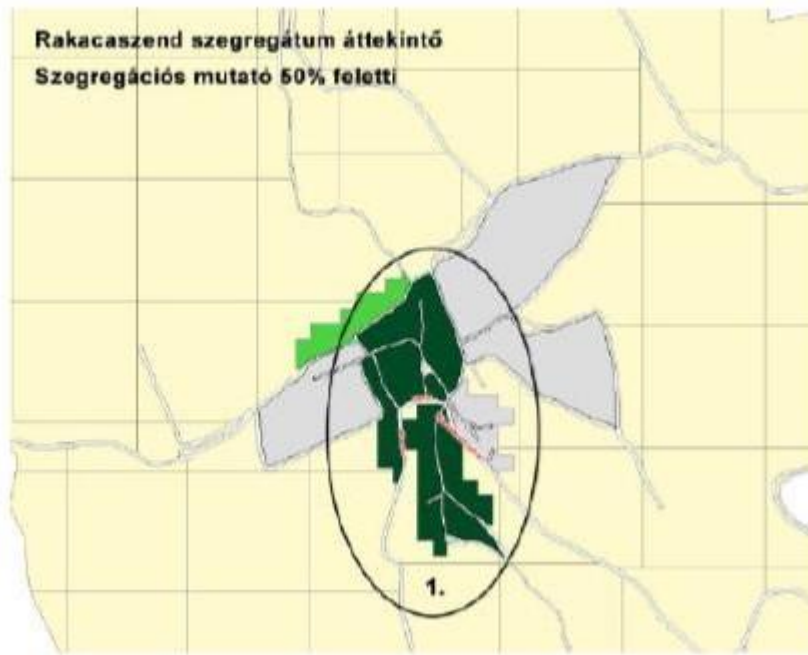
Közművek: gáz és szennyvíz nincs kiépítve a településen, áram és víz szolgáltatásokkal rendelkezik a település.

A szemétdíjat az önkormányzat fizeti.

Szegregátumok

A településen található szegregátumban élők helyzete, lakhatási körülményei, képzettségi szintje, foglalkoztatási aránya és szolgáltatásokhoz való hozzáférése nem megfelelő.

Településünkön a Központi Statisztikai Hivatal 2011-es népszámlálás alapján végzett behatárolása szerint 1 db szegregátum található, amely a település középső részén, a Kertalja utca, a Rózsadomb utca és a Fazekas utca által határolt területen helyezkedik el. (Forrás: HEP)

Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011) 204 fő, lakásszám a szegregátumban (2011) 91, lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011) 107.

Interjú Alpolgármester

Szegregátum a Fő utca, de szórtan helyezkednek el a lakosok.

Fürdőszoba zöménél van, az idősebb lakosoknál nincs. Víznél lehet elmaradás, és amiatt kikötés, de erre vonatkozóan nem tudott biztosat mondani az alpolgármester.

Az áramlopás nem jellemző, fizetik az áramot.

Helyi ingatlanpiac

Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján) 2 000 000 Ft. Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen) 5.

A fejezet célja, fő következtetései

Következtetés a településre jellemző területi szegregáció jellegének és mértékének tekintetében:

- a településen belül a szegregált részek a település nagyobb részét teszik ki

1.3 Lakhatással kapcsolatos fejlesztések (fél oldal)

A fejezet tartalma

A településen történt lakhatással kapcsolatos fejlesztések, amelyeket az elmúlt 10-15 évben valósítottak meg, külön hangsúllyal a 2014-2021 uniós programozási időszak EFOP telepprogramjára, esetleg az előző időszak TÁMOP telepprogramjára. A megvalósított programok eredményei (új, felújított lakások, bérlakások elosztásának módszere: milyen célcsoportoknak, milyen kiválasztással). A lakhatási körülmények javítását célzó szoft programokkal kapcsolatos vélemények feltárása is szükséges.

Sajtóközlemény

Lezárult az EFOP-2.4.1-16-2017-00091 azonosítószámú „Szegregált élethelyzetek felszámolása a lakhatási feltételek javításával Rakacaszenden” című projekt

2021/08/31

2021. augusztus 31-én befejezésre kerül az Európai Unió által vissza nem térítendő támogatás keretében finanszírozott EFOP-2.4.1-16-2017-00091 azonosítószámú „Szegregált élethelyzetek felszámolása a lakhatási feltételek javításával Rakacaszenden” című projekt. Támogatás összege: 200,00 mFt. támogatás mértéke: 100 %.

A 2018. szeptemberében induló projektet Rakacaszend Község Önkormányzata sikeresen megvalósította. A projekt célja a lakhatási szegregáció oldása a lakhatási körülmények javításával és a környezeti infrastruktúra fejlesztésével.

A projekt keretében elvégzett fejlesztések eredményeként megépítésre került a Csillag Szolgáltató Pont, továbbá felújításra került a Csillag Szolgáltató Ház, egy játszótér és öt darab szociális bérlakás.

A kialakított szociális bérlakásokba való beköltözések pályázatás útján megtörténtek, a beköltöző családok a korábbi lakhatási körülményeikhez képest jobb, magasabb komfortszintű otthonokban élhetnek. Az újonnan kialakított Csillag Szolgáltató Pont lehetőséget teremt a közösségben élők, a pályázatban megjelölt célcsoport részére olyan támogató szolgáltatások, közösségi, esélyegyenlőséget növelő programok igénybevételére, amelyre eddig a település nem tudott hasonló mértékben lehetőséget biztosítani.

A projekt a Széchenyi 2020 program keretében valósul meg.

Interjú Alpolgármester

Volt Efopus telepprogram, a programban összesen 92 fő vett részt.

5 bérlakás készült, régi házak lettek felújítva, 35 főt sikerült beköltöztetni.

A házak már átadásra kerültek, 100 ft/nm lett megállapítva a bérleti díjnak.

50-110 nm közötti felújított házakról van szó.

A telepes programban a következő képzések valósultak meg:

- zöldségtermesztő
- ács állványozó
- zsalukőkészítő
- számítógépes alaptanfolyam
- pénzkezelési technikák
- varrónőképző

A fejezet fő következtetései

A fejezet célja, hogy feltárja a lakhatási szegénység enyhítését célzó fejlesztésekkel kapcsolatos tapasztalatokat elsősorban a település vezetés oldaláról, mivel ezek a tapasztalatok alapvetően meghatározhatják, hogy az önkormányzat hogyan áll hozzá a jövőbeli hasonló célú fejlesztésekhez. Fontos lehet rávilágítani arra, hogy a pozitív vagy negatív tapasztalatok mögött milyen okok állhattak.

1.4 Az önkormányzat perspektívája és szerepvállalási készsége a programban (fél oldal)

A fejezet tartalma

Együttműködő, nem együttműködő, mennyire támogatja a településen belüli mobilizációt (szegregátumból kifelé, ha releváns) illetve a településről történő kifelé mobilizáció blokkolásához fűződik-e valamilyen érdeke? (pl. gyerekszám csökkenése a helyi intézmények működése miatt kockázatos, településüzemeltetéshez kapcsolódó közmunka, egyéb függőségi rendszerek)

Az önkormányzat támogató a szociális bérlakás programmal kapcsolatban. Elmondásuk szerint 2-3 olyan család van még a településen, akiknek segítséget nyújthat, akik még nem tudtak Csokra házat venni maguknak.

A fejezet fő következtetései

Következtetések az önkormányzat együttműködési készségét illetően:

- a bérlakásfejlesztéseket támogatja, a lakáskörülmények javításának és a településfejlesztésnek az eszközét látja benne.

2 A lakosság helyzete (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

Foglalkoztatottság és jövedelmek szintje a célcsoport tekintetében: milyen típusú munkákat végeznek (közfoglalkoztatottság, alkalmi/idénymunkák, hetelés, stb.), milyen jövedelemért, ezekben körülbelül hány fő érintett. Legfőbb szociális problémák (élethelyzetek, devianciák, eladósodottság, uzsora, perspektívák, mely szolgáltatásokhoz nem férnek hozzá, nem megfelelő minőségű szolgáltatások). Családok szociális helyzetük szerinti besorolása.

Interjú Védőnő

A szakember látja el Rakacát is, sokkal jobb itt a helyzet, ahhoz a településhez képest.

0-6 éves kor közötti gyermekek száma: 29.

Óvodás korú gyermek: 4

Iskolás korú gyermek: 8

1 családnál van 7 gyermek, de a többi helyen 2-3 a vállalt gyermekek száma.

A legnagyobb probléma a mélyszegénység, nincs munkalehetőség helyben, apuka nem jár el dolgozni (1-2 család esetében). Az eladósodottság 1-2 családot érint.

Fogyatékoság egy családnál van egy 2 éves kislány, aki veleszületett rendellenességgel született.

Fejzetvesség nagyon ritkán előfordul, de kikezelik.

Az óvodával, iskolával jó a kapcsolat, 3 havonta jár a szakember az intézményekbe megnézni, hogy van-e tetű.

A településen kijár a házakhoz, családokhoz a gyerekeket látogatni.

Jelenleg 1 várandós kismama van a településen, 21 hetes várandós.

Interjú Alpolgármester

Kicsi a falu, kevesen vannak. Elöregedő a település, a születések száma is kevés, évente 2-3 gyermek születik.

Van olyan család, ahol csak 1-2 gyerek van, nem jellemző a nagy gyermekszám a településen.

Elvándorlás Edelény irányába, párválasztás útján mennek másik településre, de alapvetően szeretnek itt lakni a lakosok.

Szociális problémák:

Orvoshiány, nehéz hozzájutni a szolgáltatásokhoz.

A busz gyenge járatszáma miatt, többen inkább autóval közlekednek. Edelénybe mennek orvoshoz.

Bevásárlás Penny Edelény, de helyben is tudnak vásárolni a boltban.

Nem vállalnak sok gyereket.

Kóbor kutya csak olyan van, amit idegen emberek kitesznek a falu szélén.

Illegális szemétkerakás van, de igyekeznek úrrá lenni rajta, elvitetik.

A településen 1 főiskolás, illetve van néhány középiskolás, ők Miskolcra vagy Kazincbarcikára járnak. Nem jellemző, hogy hamar lemorzsolódnak.

A fejezet következtetései

Családtípus	Családok száma:90
<u>Teljes nyomorban élő családok:</u> hosszabb távon is intenzív segítségre szoruló, alapvetően nincs munkaképes tagja a családnak, a család súlyos problémákkal küzd, tartós betegség/szenvedély-/mentális betegség jelen van. Teljes nyomorban élő család, akár magasfokú eladósodottság is jellemzi a családot. Ha van gyermek a családban, szülői kompetencia súlyosabb hiánya jelenik meg.	0
<u>Minimális önfenntartó képességgel rendelkező családok:</u> megélhetési gondokkal küzdő család, de van olyan tagja, aki valamilyen szintű munkát végez, akár alkalmi/idénymunkát, akár közfoglalkoztatásban vesz részt. A gyerekekről alapvetően gondoskodnak. Fejleszthető a család munkaerőpiaci részvétele.	60
<u>Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok:</u> viszonylag rendszeres munkával és jövedelemmel rendelkező család, ami nem feltétlenül jelent bejelentett munkából származik. Kiegyensúlyozottabb, rendszeres életvitellel rendelkeznek. Gyermeknevelési kompetenciáik viszonylag jók. Munkaerőpiaci részvétel fejlesztésére itt is szükség lehet.	30

3 A lakásállomány helyzete (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

Épületek állapota, az életveszélyes, illetve kritikus állapotú házak számossága, aránya a településen, illetve a szegregátum(ok)ban. Tulajdonviszonyok elsősorban a segítségre szoruló családok körében (legális tulajdonviszonyok, mennyire jellemző albérlet, uzsora bérlet, szívességi lakáshasználat), ezek mértékének becslése. Lakósűrűségi viszonyok vizsgálata (a statisztikai adatok és a valós helyzet összevetése). Üres ingatlanok, illetve megvásárolható ingatlanok (ház, telek) száma (kapcsolódóan az üres ingatlanok tulajdonosi viszonyai, tehermentesek-e, ténylegesen megvásárolhatók-e).

Interjú Védőnő

Rendezettebbek itt a házak, általában felújítandóak, de fürdőszoba szinte mindenütt van.

Interjú alpolgármester

A helyiek közül 3-4 család tudott Csokra házat venni. Emelkedtek az ingatlanárak. 5 millióhoz közelítene az árak, régebben olcsóbb volt.

1 szlovák család vett helyben házat, de csak hétfélig háznak használja, nem lakik itt.

2 hirdetést találtam az interneten

<https://ingatlan.com/rakacaszend/elado+haz/csaladi-haz/32733710>, a ház ára 4,99 millió forint.

A másik ház 3,9 millió forintba kerül,

https://ingatlan.jofogas.hu/borsod_abauj_zemplen/Elado_haz_100_nm_129199583.htm

A lakosok itt igyekeznek a házak felújítására illetve az állagmegóvásra is költeni. A romák is igyekeznek költeni a házaikra.

8-10 szocpolos ház épült annak idején.

A tulajdonviszonyok általában rendezettek, a 15 üres háznál nem rendezettek a tulajdonviszonyok.

Nem jellemző a több generációs együttélés.

Nincs tudomás tartozásokról, levonás inkább szabálysértésekből adódik. Jobb helyzetű település, mint Rakaca.

Földterület 400 hektár van, szántó és legelő. Egy részét szárazúzzák, nem jó a föld minősége.

5 szociális bérlakás van, szolgálati lakás és krízislakás nincs a településen.

A lakosok művelik a kerteket, tartanak tyúkokat, illetve néhány helyen disznót is tartanak még.

A fejezet célja, fő következtetései

Lakástípusok (a lakott lakások tekintetében):	Lakások száma:105
életveszélyes házak	0
jelenleg nem életveszélyes, de kritikus állapotú házak, amelyeket nem érdemes felújítani	15 (nem laknak benne)
nem életveszélyes, de rossz állapotú házak, amelyek felújítással még egy időre lakhatóvá tehetők (kb. 10 év),	10
jobb állagú házak, amiket érdemes modernizálni	80

4 A lakhatási beavatkozási terv

4.1 A lakhatási szegénység fő problémái (1 oldal)

A fejezet tartalma

Legfőbb lakhatási problémák és azok statisztikai adatok és becslések alapján való nagyságrendjének összegzése a szegregációt, a közmű ellátottságot (közmű elérhetősége, közműszolgáltatásokból kikapcsolt lakások), a lakásállomány javítását, a tulajdonviszonyok rendezetlenségét, az eladósodottság problémáit is érintve.

Szalonnától mintegy 15 km-nyire, keletre fekszik, Szendrőtől 18 kilométerre, Miskolctól 56 kilométerre, északra fekszik.

A közelben vannak dinamikusan fejlődő gazdasággal rendelkező városok: Edelény, Miskolc, Kazincbarcika.

Rakacaszend – Miskolc vonalon 7 volános járat megy hétköznapokon, ebből 3 járat átszállással.

Rakacaszend – Szendrő vonalon 7 volános járat megy hétköznapokon, ebből 2 járat átszállással.

Rakacaszend – Edelény vonalon szintén 7 volános járat megy hétköznapokon, 2 járat átszállással.

Buszjárat nagyon gyér. Inkább autóval közlekedik, aki megteheti.

A település társadalmi összetétele gettósodó település típusba tartozik.

A közművek közül gázzal és szennyvízhálózattal nem rendelkezik a település, vízzel a háztartások zöme rendelkezik: 159 házból, 126 rendelkezik.

Az önkormányzat támogató a szociális bérlakás programmal kapcsolatban. Elmondásuk szerint 2-3 olyan család van még a településen, akiknek segítséget nyújthat, akik még nem tudtak Csokra házat venni maguknak.

A bérlakásfejlesztéseket támogatja, a lakáskörülmények javításának és a településfejlesztésnek az eszközét látja benne.

Kicsi a falu, kevesen vannak. Elöregedő a település, a születések száma is kevés, évente 2-3 gyermek születik.

Van olyan család, ahol csak 1-2 gyerek van, nem jellemző a nagy gyermekszám a településen.

Elvándorlás Edelény irányába, párválasztás útján mennek másik településre, de alapvetően szeretnek itt lakni a lakosok.

Család-lakáshelyzet mátrix: elsősorban a segítségre szoruló családokra koncentrálv

Családtípusok Lakástípusok	Teljes nyomorban élő családok	Minimális öfenntartási képességgel rendelkező családok	Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok	Adott lakástípusban a család helyzete szerint beazonosított családok száma összesen	Az adott lakástípusba tartozó családok száma összesen
azonnali életveszélyt jelentő lakás					0
rossz lakásállag, még nem életveszély, de nem érdemes rajta semmit csinálni					15 (nem lakottak)
nagyon rossz állagú, de valami felújítással még egy ideig lakhatóvá tehető (5-10 év)					10
olyan lakás, amit érdemes felújítani, modernizálni					80
Adott családtípusban a lakhatási helyzet szerint beazonosított családok száma összesen					
Az adott családtípusba tartozó családok száma összesen	0	60	30		90 család 105 ház

4.2 Fő beavatkozási irányok kijelölése és prioritizálási szintek leírása (2 oldal)

A fejezet a feltárt problémák mentén megfogalmazza a lakhatási szegénységet enyhítő beavatkozások körét és a szükségletek alapján mutató nagyságrendjét függetlenül attól, hogy jelenleg melyik beavatkozáshoz milyen szintű forrás áll rendelkezésre. A beavatkozások tehát diagnózis alapúak és nem csak az RRF által lehetővé tett intézkedésekre koncentrálnak, hanem mindazokra, amelyek a helyi szükségletfeltárás alapján elengedhetetlenek mutatkoznak a lakhatási problémák csökkentése érdekében. A beavatkozások kialakításánál érvényesíteni kell a beavatkozások egymásra épülésének szemléletét, tehát meg kell fogalmazni azokat a szoft programokat is, melyek a megalapozzák a lakhatás fizikai körülményeit javító beruházásokat.

A lakhatási viszonyok javítását célzó beavatkozások megalapozása érdekében az alábbi beavatkozások szükségesek:

- **Eladósodottság kezelésének kiterjesztése:** az adósságok törlesztésének előnyeit, és együttműködővé kell tenni a családokat e téren. Fokozatosan fel kell mérni, hogy hány család érintett az eladósodottság problémájában, illetve közülük potenciálisan hány tehető együttműködővé.
- **Tulajdoni jogviszonyok rendezése:** szükséges megkezdeni a jogviszonyok rendezését, ezzel kapcsolatban jogi tanácsadást kell nyújtani a családoknak. Először azokra a családokra kell koncentrálni, melyek potenciálisan bevonhatóak a lakhatási programokba, de a tulajdonviszonyok rendezetlensége ennek akadályát jelenti.
- **Foglalkoztatás javítását célzó program:** a munkaerőpiaci mentor tevékenységére támaszkodva a lakhatási programokba potenciálisan bevonható családokra kell koncentrálni.
- **A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének növelésének érdekében történő fejlesztés:** közlekedést javító intézkedések, potenciális munkalehetőségek, beruházások, lehetséges vállalkozási területek helyben való kialakítása.

Lakhatási programok:

- **A közműszolgáltatásokba való be-, visszakapcsolás** támogatása elsősorban a víz-és az áramszolgáltatás tekintetében. Az áramszolgáltatás esetében előrefizetős villanyóra felszerelése.

Bérlakásfejlesztés tekintetében:

- **Bérlakások kialakítása a településen belül mobilizálható családoknak:** a viszonylag jobb jövedelmi helyzetű, rendszerezett életvitellel rendelkező családok lehetnek az elsődleges célcsoport, köztük is azok a fiatal családok, akik szüleiknél túlszűfolt lakásban élnek. A településvezetés is azon családok mobilizációját támogatja a településen belül, ahol a szülők rendszeres munkaviszonnyal rendelkeznek

4.3 Bérlakásfejlesztés beavatkozási terve (3-4 oldal)

Ez a fejezet már „csak” a bérlakásprogramra fókuszál és annak nagyságrendjének, céljainak és célcsoportjainak, illetve javasolt megoldási modelljének konkretizálását szolgálja. A fejlesztések nagyságrendjét a feltárt szükségletekből kiindulva kell meghatározni. A szükséglet alapján meghatározott fejlesztések nagyságrendjét a Kézikönyvben meghatározott szempontok szerint lehet korrigálni.

A bérlakásfejlesztés nagyságrendjét helyben módosító tényezők:

település közlekedési összeköttetései	Rossz a tömegközlekedés, kevés a járatok száma.
helyi gazdaság fejlesztését szolgáló beruházások megléte	az önkormányzat a fő foglalkoztató
helyben elérhető eladó és felújítható ingatlanok köre	van eladó ingatlan a településen
közműinfrastruktúra	Gáz-és szennyvízrendszer nem került kialakításra a településen.
megvásárlandó ingatlanok tulajdonviszonyai	rendezettek
uzsora	nincs jelen
iskola, szociális szolgáltatások elérhetősége	Iskola alsó tagozata van, és óvoda is helyben rendelkezésre áll
szegregátumok relatív mérete a településen	gettósodó település

A bérlakásfejlesztés településhatárokon kívülre történő mobilizálás nagyságrendjét módosító tényezők:

településvezetés érdekelt a lakosság megtartásában	nem ismert
konfliktusok a küldő és befogadó települések között (családi szint)	nincs jelen
ellenállás a fogadó településeken a roma családok ellen	jelen van
szegregátumok potenciális áthelyeződése a fogadó településen	nem ismert
helyi növekedés centrum (munkahely konkrét település)	Edelény, Miskolc, Kazincbarcika
családok társadalmi kapcsolatrendszerének összetétele	szoros
céltelepülés árszínvonala(alacsony, magas)	magas

A ténylegesen megvalósítható bérlakásfejlesztések megbecslése:

Bérlakásfejlesztések:

A potenciális célcsoport köréből a megvalósító szervezet szerint csak olyan családok tudnak ténylegesen élni a bérlakásfejlesztések adta lehetőséggel, akik megfelelően ösztönöztek és együttműködőek, illetve van esély arra, hogy azzá tehető, továbbá rendszeres munkával és viszonylag magasabb jövedelemmel rendelkeznek. Figyelembe véve a 4 éves megvalósítási időszakot (a terv elkészítéséhez képest), az alábbi nagyságrendek vállalása lehet reális:

- településen belüli mobilizáció: teljes időszakban 2-3 család, ami egyben **2 bérlakás létrehozását jelenti a településen**

Indoklás:

Az előzetes felméréseket, valamint interjúkat összevetve, a térségben dolgozó valamennyi szakember véleményére alapozva született a döntés. Az EFOP telepprogramnak köszönhetően a település 5db szociális bérlakással rendelkezik.

A fő foglalkoztató a településen az Önkormányzat.

Bérlakás beavatkozások tervezését segítő mátrix: igények és lehetőségek szerint kialakítható megoldás típusok

	Településen belül meglévő lakás	Új lakásépítés településen	Mobilizáció (településen kívüli lakás)	Összesen
Lakottan veszi meg a program a család lakását és felújítja (a család benne marad)				
Üres lakást vesz a program				
A létrehozott bérlakásba olyan család költözik, akinek a megszűnt a lakhatása (lebontják, kilakoltatták)				
Túlzsúfolt lakásból szétköltöző család költözik be	2			
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, de a program nem veszi meg a lakást				
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, és a program megveszi a megüresedett lakást				
Összesen				2

4.4 Opcionális kiegészítő fejezet

Amennyiben a beavatkozási terv megvalósításában fontos további szervezeti együttműködés, vagy olyan, kifejezetten a településre jellemző kockázatok társulnak hozzá, amelyeket a fenti tematikus fejezetekben nem lehetett körbejárni azt ebben a kiegészítő fejezetben lehet megtenni.